

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๒๒/ ๐๔๗๐๖

๑๐๓ ๓/๕๒
๒๐ มี.ค. ๖๐
13.50 น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส23436 รวต.
รับที่ : ๓3835/60 ๓.1 ๕๐
วันที่ : 20 มี.ค. 60 เวลา : 13:30

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๐ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี หรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี และ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ สั่งการผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๐ โดยให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดเมื่อเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนรวบรวมปัญหา และข้อเท็จจริงเป็นฐานข้อมูลกลางให้ส่วนราชการใช้ร่วมกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติ และให้อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น พร้อมทั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ และแบ่งมอบหน้าที่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นระบบ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ การลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

(๑) ทบพวน จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งของจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และจัดส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) จัดเตรียมกำลังคน สำรวจวัสดุ อุปกรณ์ รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยแล้งไว้ให้พร้อมใช้การได้ทันที พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ทั้งส่วนราชการ หน่วยทหาร ภาคเอกชน องค์กรสาธารณกุศล ในการสนับสนุนทรัพยากร โดยกำหนดแผนการเผชิญเหตุของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ตลอดจนทรัพยากรที่มี โดยกำหนดภารกิจพื้นที่รับผิดชอบ และแบ่งมอบหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน

/(๓) ติดตาม...

(๓) ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ทั้งในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เพื่อใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และข้อมูลทางวิชาการเป็นกรอบในการปฏิบัติให้เกิดความแม่นยำ ในการบูรณาการร่วมกันอย่างใกล้ชิด

(๔) ให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจและปรับปรุงข้อมูลหมู่บ้าน ชุมชนที่มีความเสี่ยงต่อการประสบปัญหาภัยแล้ง ตลอดจนสำรวจภาวะเก็บกักน้ำกลางที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ และจัดทำแผนการแจกจ่ายน้ำ โดยกำหนดจุดแจกน้ำกลางเพื่อการอุปโภค บริโภค ณ สถานที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมทั้งให้ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือน ตลอดจนคำแนะนำในการปฏิบัติแก่ประชาชนในทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

(๕) สำรวจตรวจสอบสภาพทั่วไป การใช้ประโยชน์ของแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำกักเก็บเดิม และแหล่งน้ำใหม่ ที่มีการดำเนินการโดยงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ โดยจัดทำบัญชีแหล่งน้ำแยกเป็นรายอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ให้ครอบคลุม และบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งของจังหวัด

(๖) รมรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดหาขณะเก็บกักน้ำ และใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคอย่างประหยัด ถูกวิธี และถูกสุขลักษณะ รวมถึงประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชนให้ทราบถึงข้อมูลสถานการณ์น้ำในพื้นที่ รวมถึงมาตรการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐที่กำลังจะดำเนินการ โดยเน้นให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และรับทราบได้อย่างทั่วถึง

(๗) บูรณาการหน่วยงานระดับพื้นที่ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๕๙/๖๐ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ ทั้งในเรื่องแผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาความสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

(๘) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ข้อมูลข่าวสารถึงประชาชนทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคการเกษตร ให้ฝ่ายท้องถิ่น และท้องที่ ลงพื้นที่ให้ความรู้กับเกษตรกรอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัว ปรับเปลี่ยนวิถีคิด และพฤติกรรมเพาะปลูกให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

(๙) กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่พบบ่อยในช่วงฤดูแล้ง เช่น กรณีการลักขโมยเครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือทางการเกษตรของประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง เป็นต้น เพื่อลดการซ้ำเติมปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

(๑๐) เตรียมความพร้อมในการดูแลรักษาสุขภาพประชาชน โดยการป้องกันควบคุมโรค ที่มักเกิดการระบาดในช่วงฤดูแล้ง เช่น อหิวาตกโรค โรคอุจจาระร่วง และโรคอาหารเป็นพิษ เป็นต้น พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมในการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค บริโภคสำหรับบริการประชาชน และให้ความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและถูกสุขอนามัยกับประชาชน

๑.๒ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เมื่อเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เป็นอันดับแรก โดยให้หาวิธีเพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำสำคัญที่ประชาชนใช้ประโยชน์ เช่น การสูบน้ำจากแหล่งน้ำหนึ่ง ไปยังอีกแหล่งน้ำหนึ่งที่จะสามารถใช้ประโยชน์ได้มากกว่า และตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะแหล่งน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปา

(๒) ประสานกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำฝนหลวงในพื้นที่เมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย

/ (๓) ให้ฝ่าย...

(๓) ให้ฝ่ายปกครองร่วมกับฝ่ายทหารในพื้นที่ สอดส่อง ทำความเข้าใจ และให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยเฉพาะกรณีการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดจนระมัดระวังอย่าให้เกิดปัญหาความขัดแย้งจากกรณีการแย่งชิงน้ำ หรือการนำประเด็นการขาดแคลนน้ำมาใช้จัดตั้งกลุ่มมวลชนเพื่อสร้างสถานการณ์ความขัดแย้งโดยเด็ดขาด

(๔) พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ รวมทั้งหลักเกณฑ์แนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทัวถึง เป็นธรรม และให้คำนึงถึงเหตุผลสภาพความเป็นจริง ประโยชน์ของทางราชการ ความโปร่งใส และพร้อมรับการตรวจสอบ

๒. เพื่อให้การรายงานสถานการณ์ภัยแล้งเป็นไปอย่างถูกต้อง และตรงกับข้อเท็จจริง จึงให้จังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งของจังหวัด ให้พิจารณา ประกาศพื้นที่ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ โดยแยกเป็นรายตำบลเฉพาะหมู่บ้านที่มีสถานการณ์ ภัยแล้งเกิดขึ้นแล้วเท่านั้น และคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับจำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งกับจำนวนหมู่บ้าน ทั้งหมดของจังหวัด เพื่อให้การประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง

๒.๒ ข้อมูลจำนวนราษฎรและครัวเรือนที่ประสบภัยแล้ง ให้รายงานตามความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นเฉพาะครัวเรือนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเท่านั้น

๒.๓ ข้อมูลพื้นที่การเกษตรที่ได้รับความเสียหายแล้ว และที่คาดว่าจะเสียหาย ให้ประสาน ข้อมูลกับสำนักงานเกษตรจังหวัด โดยใช้ข้อมูลของสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นหลัก

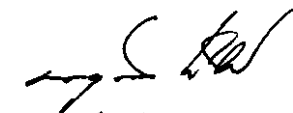
๓. ให้สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง และการให้ความช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการแล้วในด้านต่างๆ และจัดส่งให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกวันจันทร์ โดยเริ่มรายงานครั้งแรกในวันจันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป จนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ ส่วนจังหวัดใดยังไม่มี สถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้น ให้แจ้งยืนยันให้ทราบด้วยเช่นกัน

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เห็นว่า การดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๐ ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัดต้องให้ความสำคัญ และดำเนินการ โดยเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ จึงขอรายงาน การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคภัยแล้ง นำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๗๔๖๖